

آتیه نو بررسی می کند

روش های نوین تأمین مالی بخش تولید

گفت و گو

رامین بیات

روزنامه نگار

در برخی اوقات شرکت ها تمایل دارند از طریق استقراض، نیاز های مالی خود را تأمین کنند. در این صورت بنگاه های اقتصادی می توانند به جای استفاده از واسطه های مالی نظیر بانک ها، اوراق بدهی، مستقیماً از بازار های مالی، منابع مورد نیاز خود را تأمین کنند

فرصت های شغلی و کار جویانی به دنبال کار

جمعیت بیش از ۶۴ میلیون نفر ۱۵ ساله و بیشتر در قالب جمعیت فعال، جامعه شاغل ۲۴ میلیون نفری در بخش های سه گانه صنعت، خدمات و کشاورزی، آمار ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار نفری بیکاران و جمعیت قابل توجهی از شاغلان بخش های اشتغال ناقص و اشتغال غیر شایسته، الزام تدوین سیاست های بازار اشتغال را بر مبنای ظرفیت های گسترده این حوزه نشان می دهد. در شرایطی که بخشی از کار جویان دانش آموخته و نیروی کار دارای مهارت های فنی و نیروی کار ساده به دلایل مختلف امکان یافتن شغل مناسب و اشتغال به کار را نمی یابند، بخشی از کارفرمایان همچنان در این وضعیت موجود بازار کار به دنبال یافتن نیروی کار مدنظر خود هستند.

وضعیت اشاره شده در واقع تناقض بازار کار را در حوزه عرضه و تقاضای اشتغال شکل داده؛ به گونه ای که جمعیتی به دنبال شغل و جمعیت دیگر به دنبال شاغل بوده و شرایط موجود را از نظر معادلات و مناسبات حوزه کار و اشتغال باور پذیر نمی کند.

رئیس کمیته دستمزد کانون شوراهای اسلامی کار در خصوص وجود تناقض بین شاخص نرخ بیکاری، آمار کار جویان و بیکاران، نیاز کارفرمایان به نیروی کار ماهر و کمبود نیروی کار در بازار اشتغال گفت: «در حال حاضر تناقضی در بازار اشتغال وجود دارد که در واقع خروجی آن، عدم توجه کافی به مهارت آموزی در حین تحصیل و سیاست های اشتباه در نظام آموزشی بوده و شرایطی را موجب شده که مانع نیروی کار نداریم اما بیکار زیاد داریم».

فرامرز توفیقی تصریح کرد: «موضوع مهارت آموزی از گذشته در قالب مسائلی مانند استاد شاگردی مطرح بود و در شرایط حاضر کار جویان خواستار ورود به بازار اشتغال باید به مهارت آموزی به عنوان یک اصل ضروری برای یافتن شغل بنگرند.» این کارشناس حوزه بازار کار ادامه داد: «همزمان با رشد و افزایش جمعیت کشور در دهه ۶۰ باید فکری برای ایجاد بازار کار در کشور برای این جمعیت در آینده می شد، اما شرایط اقتصادی نتیجه تحریم و سوءمدیریت در برخی دوره ها منجر به تولید اشتغال نشد، زمینه اشتغال در کارگاه ها از بین رفت و مشکل اشتغالزایی و عدم تعادل عرضه و تقاضای نیروی کار را به وجود آورد.» وی همچنین اظهار داشت: «نظام آموزشی کشور باید با نگاه به روند حرکتی و تجربه کشورهای در حال توسعه و لزوم تمرکز بر استفاده از مهارت آموزی، امکان حل چالش هایی مانند مدرک پروری و ایجاد توقعات در بین افراد تحصیل کرده غیر ماهر را تشخیص دهد و برای آن چاره اندیشی کند.» این کارشناس و فعال بازار کار گفت: «نتیجه این شرایط، برقراری سیاست های آموزشی در حوزه تحصیلات عالی و ایجاد زمینه در خصوص ادامه تحصیلات بخش بزرگی از جمعیت جوان جویای کار و ایجاد رشته های بدون کارایی و البته خروجی...»

ماهه و... و پرداخت اصل مبلغ تأمین مالی در سررسید اوراق از جمله مزایای تأمین مالی از بازار سرمایه نسبت به نظام بانکی است.» این اقتصاددان همچنین در ادامه با اشاره به اینکه توسعه بازار سلف موازی استاندارد محصولات بنگاه های تولیدی در بازار سرمایه می توان امکان تأمین مالی از محل تولیدات آتی بنگاه را فراهم کرد، گفت: «بر این اساس با کاهش دوره وصول مطالبات، تقاضای سرمایه در گردش بنگاه ها نیز کاهش می یابد. از سویی می توان با توسعه سلف موازی استاندارد برای محصولات نهایی مثل لوازم خانگی در بستر بازار سرمایه، بخشی از مسائل مربوط به سرمایه در گردش بنگاه ها را حل و فصل کرد؛ زیرا در این صورت، بنگاه تولید کننده محصول نهایی، از مصرف کننده اعتبار دریافت می کند و به تعبیر دقیق تر، میانگین دوره وصول دریافتی های خود را کاهش می دهد.»

روش های نوین برای تأمین مالی

امروزه روش های تأمین مالی بسیار متنوع است، بنابراین در چنین شرایطی باید سیاست گذاری های کلان اقتصادی به سمتی حرکت کند که این روش های تأمین مالی نوین مورد استفاده قرار گیرد و تکیه کمتری بر روی بانک ها صورت گیرد؛ چرا که امروزه بانک ها از قدرت کافی برای تسهیلات دهی برخوردار نیستند و در این رابطه در اکثر کشورها بازار سرمایه جایگزین بازار پول شده است، حال در این زمینه باید دید چه زمانی در کشورمان این موضوع فراگیر خواهد شد. از طرف دیگر، یکی از مهمترین نکاتی که در تأمین مالی واحدهای تولیدی باید مدنظر قرار گیرد، این است که روش های به کار گرفته شده نباید منجر به افزایش تورم در ساختار اقتصادی کشور شود؛ چرا که این موضوع تبعات بسیار جدی را به دنبال دارد و موجبات افزایش هزینه تولید در بنگاه ها و واحدهای تولیدی را فراهم می آورد. بنابراین در این رابطه باید به مرور نقش نظام بانکی کم رنگ شده و نقش ابزار های نوین تأمین مالی که در بازار سرمایه وجود دارند بر رنک تر شده و جایگزین روش های سنتی تأمین مالی شوند. در این رابطه نیز باید یک بستر سازی مناسب انجام گیرد و زیر ساخت های لازم در این زمینه نیز ایجاد شود. این در حالی است که برای جاقافتادن این موضوع باید شرایط لازم برای انجام این کار نیز فراهم شود.

شناخته شده و اصل و سود اوراق را در موعدهای تعیین شده دریافت خواهند کرد.» ندری با اشاره به اینکه تأمین مالی از طریق بازار سرمایه نسبت به نظام بانکی دارای مزایای متعددی است، ادامه داد: «امکان تأمین مالی مبالغ بالاتر از طریق بازار سرمایه به نسبت بانک ها وجود دارد. در این رابطه، بانک ها معمولاً از ریسک پذیری پایینی برخوردارند و سقف وام اعطایی آنها محدود بوده و به رتبه اعتباری شخص متقاضی تسهیلات بستگی دارد، اما در بازار سرمایه اینچنین نیست. از سوی دیگر تأمین مالی توسط بانک ها عمدتاً برای دوره های زمانی کوتاه مدت تعریف شده، در حالی که تأمین مالی از طریق بازار سرمایه در جهت تأمین مالی در بازه های زمانی میان مدت و بلندمدت انجام می شود.» این استاد دانشگاه خاطرنشان کرد: «تنوع بیشتر ابزار های تأمین مالی در بازار سرمایه نسبت به بازار پول، امکان شناور بودن نرخ سود اوراق بدهی در بازار سرمایه، باز پرداخت اصل اوراق در سررسید در بازار سرمایه، پرداخت در سود اوراق در مواعد سه ماهه، شش

دنبال دارد. بنابراین باید در این زمینه یک تغییرات اساسی صورت گیرد.»

توسعه بازار بدهی

ندری در ادامه با اشاره به اینکه توسعه بازار بدهی برای تأمین مالی بخش تولید یکی دیگر از ابزار هایی است که می توان به کار گرفت، بیان کرد: «در برخی از اوقات شرکت ها تمایل دارند از طریق استقراض، نیاز های مالی خود را تأمین کنند. در این صورت بنگاه های اقتصادی می توانند به جای استفاده از واسطه های مالی نظیر بانک ها، با انتشار اوراق بدهی مستقیماً از بازار های مالی، منابع مورد نیاز خود را تأمین کنند.» وی اضافه کرد: «تأمین مالی به وسیله انتشار اوراق بدهی زمانی اتفاق می افتد که شرکت، منابع مالی مورد نیاز خود جهت مخارج طرح های سرمایه گذاری و یا سرمایه در گردش را با فروش ابزار های بدهی به افراد و یا سرمایه گذاران نهادی جذب کند. در این روش، افراد و یا مؤسسات نیز به عنوان اعتبار دهندگان

توسعه بازار های مالی

کامران ندری کارشناس مسائل اقتصادی در گفت و گو با آتیه نو با اشاره به اینکه توسعه انواع واسطه های مالی راهکار جایگزین تأمین مالی از بخش بانکی است، اظهار داشت: «در این رابطه، توسعه بازار های مالی از جمله مؤسسات قرض الحسنه که با سرمایه های خرد تجهیز می شود، تعاونی های اعتباری، نهادهای سرمایه گذاری، شرکت های تأمین مالی، مشاوران سرمایه گذاری و...، انواع واسطه های مالی هستند که از آنها می توان برای تأمین مالی بخش تولید استفاده کرد.»

ندری افزود: «در این شرایط می توان به تأمین مالی بنگاه های تولیدی اقدام کرد، بدون اینکه تورمی خلق شود، با توجه به اینکه امروز بانک ها با شرایطی مناسبی روبه رو نیستند، تأمین مالی برای آنها مشکل است و اگر تسهیلات تکلیفی بر گردن آنها گذاشته شود، این موضوع در نهایت باعث می شود تا با خلق نقدینگی، تورم موجود در جامعه افزایش یابد که خود تبعات جبران ناپذیری را به

راه جذب نقدینگی تنها از بانک نمی گذرد

تأمین مالی صنایع، رسالت اصلی بازار سرمایه

گزارش

تولید در هر کشوری نیازمند برخی زیر ساخت هاست؛ زیر ساخت هایی که به نوبه خود نیازمند تأمین نقدینگی هستند. در ایران، عمده راه تأمین نقدینگی از راه بانک صورت می گیرد؛ روشی که چالش های بسیاری به همراه داشته است. صنایع و واحدهای تولیدی برای ادامه حیات خود نیازمند نقدینگی هستند و این در حالی است طی سال های اخیر یکی از بزرگترین چالش های تولید در کشور، کمبود نقدینگی بوده است. بانک ها دیگر توانایی تزریق بیشتر پول به واحدهای تولیدی را ندارند؛ بنابراین باید به فکر جایگزین های دیگری برای تأمین سرمایه و نقدینگی مورد نیاز صنعت و تولید بود. اما از چه راه هایی می توان تأمین مالی مناسبی برای صنایع داشت که در عین حال سبب ساز تورم و آثار سوء اقتصادی نیز نشود. در حالی که بازار سرمایه می تواند گزینۀ مناسب تری برای تأمین مالی شرکت ها باشد اما در سال های اخیر همواره بانک ها نقش اصلی را برای تأمین سرمایه ایفا کرده اند.

روش های بسیار مطمئن تأمین مالی است.

بازار بدهی، ابزار اصلی کسب نقدینگی

وی با اشاره به اینکه بازار بدهی نیز از ابزار های مهم تأمین مالی در برخی کشورها پیشرفته است، به طوری که این بازار بسیاری از دوش بانک ها به عنوان اصلی ترین تأمین کنندگان تسهیلات مالی برمی دارند، اضافه کرد: «ما در ایران هنوز به اندازه کافی به این بازار توجه نشده است. در کشورهای توسعه یافته شاهد انتشار اوراق بدهی به منظور توسعه صنایع و سرمایه گذاری در بخش هایی است که نیازمند نقدینگی بسیار بالاست؛ نوعی سرمایه گذاری که در درآمدزات نه تنها سرمایه اولیه را بازی می گرداند بلکه سبب ایجاد شرکت های قدرتمند در حوزه های مختلف می شود.» افشار افزود: «به نظر می رسد در کشور ما نیاز به فرهنگ سازی وجود دارد. بر این اساس باید بسیاری از شرکت ها را با بازار سرمایه و بحث اوراق مشارکت، صکوک، اوراق بدهی و سایر ابزار های موجود آشنا کرد. ضمن اینکه سرمایه گذاری برای مردم در این بازار پرسود و برای شرکت ها به منظور جذب نقدینگی و تأمین مالی کم هزینه خواهد بود.»

برای توسعه بازار سرمایه و تغییر مسیر تأمین نقدینگی از شبکه بانکی و پولی به بازار های مالی دیگر از جمله بازار سرمایه، تغییر دهند. استفاده از تجربیات دیگر کشورها؛ به ویژه تجربه برخی از کشورهای در حال توسعه مانند ترکیه در این بخش می تواند مسیر مناسبی پیش روی بازار تأمین مالی کشور قرار دهد.

۳ روش برای تأمین مالی از بازار سرمایه

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه تأمین مالی از بازار سرمایه عموماً به صورت مشارکت در سرمایه گذاری و از طریق پذیره نویسی، آورده نقدی سهامدار یا بورس اوراق بهادار انجام می شود، ادامه داد: «تأمین مالی از طریق پذیره نویسی یکی از مواردی بود که در سال های اخیر افزایش پیدا کرده است. شرکت های بسیاری از این طریق توانسته اند نقدینگی مورد نیاز را برای خود جهت توسعه و پیشرفت فراهم و در ادامه برای صاحبان سهام خود سود تولید کنند. تأمین منابع مالی از محل آورده نقدی سهامداران یا استفاده از سود انباشته شرکت نیز برای احداث یا توسعه یک مجتمع صنعتی از

تأمین مالی در کشورهای پیشرفته به مراتب بیش از کشورهای در حال توسعه است.

نقش کم رنگ بازار سرمایه در تأمین مالی صنایع

در کشور از ابزار های نوین مالی استفاده مناسبی نشده؛ چرا که سرمایه گذاری همیشه متأثر از درآمدهای نفتی بوده است. در صورتی که در برخی کشورها و به ویژه کشورهای تازه صنعتی شده و حتی برخی کشورهای در حال توسعه بشدت از ابزار های مالی در جهت تأمین مالی استفاده می شود که عمدتاً در سازوکار اوراق بهادار تمرکز یافته اند. در ایران، هر چند اقداماتی برای توسعه ابزار های مالی ایجاد شده (مانند راه اندازی صندوق های قابل معامله، صکوک و...) اما همچنان تأمین مالی از بازار سرمایه مورد توجه صاحبان سرمایه نیست.

در همین زمینه افشار معتقد است، هر چند در سال های اخیر اقبال به بازار سرمایه برای تأمین نقدینگی بیشتر شده اما همچنان بررسی های آماری نشان می دهد سهم بانک ها در این بخش بسیار بیشتر است. در این راستا دولت و سیاستگذاران باید شرایط

تأمین مالی از طریق بازار سرمایه

حمیدرضا افشار کارشناس بازار سرمایه به آتیه نو می گوید: «قطعا بازار سرمایه به دلیل ماهیت آن باید مقدم بر روش تأمین مالی از طریق شبکه بانکی باشد. رسالت اصلی بازار سرمایه تأمین منابع مالی برای صنایع مختلف است. بازار سرمایه از اجزاء تشکیل دهنده بازار مالی است و در واقع یکی از شریان های اصلی تأمین مالی در یک اقتصاد به حساب می آید. تأثیر بازار سرمایه در حرکت جریان نقدینگی و منجر شدن به رشد و توسعه اقتصادی، برای اقتصاد هر کشور بسیار حیاتی است.» این کارشناس بازار سرمایه تأکید کرد: «بازار سرمایه به سبب نقش اساسی در گردآوری منابع از طریق پس اندازها، بهینه سازی گردش منابع مالی و هدایت آنها به سوی مصارف و نیاز های سرمایه گذاری در بخش های مولد اقتصادی، تأثیر زیادی در رشد اقتصادی کشورها ایفا می کند، به طوری که برخی اقتصاددانان معتقدند یکی از تفاوت های اقتصادهای توسعه یافته و توسعه نیافته، نه در صرف وجود تکنولوژی پیشرفته بلکه در وجود بازار سرمایه یکپارچه فعال و گسترده است. نقش بازار سرمایه در

تأثیر بازار سرمایه در حرکت جریان نقدینگی و رشد و توسعه اقتصادی برای اقتصاد هر کشوری بسیار حیاتی است